

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/92/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619200579
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2619200579.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - F., K. XXXX/XXX, zastúpenej AK: JUDr. Edita Lehocká, so sídlom Šaštín - Stráže, Štúrova 1267, proti žalovanému: U. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom X. - F., K. XXXX/XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 7C/9/2019-101 zo dňa 23. júla 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom prikázal z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu do výlučného vlastníctva žalobkyne -nehnutelnosť zapísaná v LV č. XXXX pre obec X. - F., katastrálne územie X., okres Senica, parcely reg. „C“, parc.č. 914 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 69 m² a rodinný dom súp.č. XXXX postavený na parc.č. 914 v hodnote 28.000,- Eur, hnutelné veci, a to biela kožená sedačka, manželská posteľ, voľne stojace krbové kachle a automatická pračka Indesit v celkovej hodnote 930,- Eur, II. výrokom prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne prikazuje neuhradené záväzky - spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 008614311220716 poskytnutý X. a.s. V. zo dňa 27.07.2016 so zostatkom ku dňu zániku BSM v sume 21.920,20 Eur, - spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 109717211081216 poskytnutý X. a. s. V. zo dňa 08.12.2016 so zostatkom ku dňu zániku BSM v sume 5.589,18 Eur, III. výrokom na úplné vyporiadanie BSM v prospech žalobkyne započítal sumu 13.631,63 Eur, ktorú žalobkyňa uhradila z vlastných prostriedkov po rozvode na splácanie úverov, IV. výrokom na úplné vyporiadanie BSM v prospech žalovaného započítal suma 657,51 Eur, ktorú žalovaný uhradil z vlastných prostriedkov po rozvode na splácanie úveru, V. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie 5.776,75 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, VI. výrokom uložil žalobkyne a žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z predmetu konania každý v sume 846,59 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Senica, VII. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a 3, § 150 Občianskeho zákonníka, s poukazom na procesné ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že rozsudkom okresného súdu č. k. 11P/47/2017-29 zo dňa 24.10.2017 (právoplatnosť dňa 3.11.2017) bolo manželstvo strán, ktoré uzavreli dňa 28.7.2012, rozvedené. Strany nadobudli počas trvania manželstva do BSM Kúpnu zmluvou V-3081/2016,

ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 24.10.2016, v spojení s opravou X-13/2019, nehnuteľnosti zapísané v liste vlastníctva č. XXXX pre okres Senica, obec X. - F., katastrálne územie X. ako parcely reg. „C“, parc. č. 914 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 69 m² a rodinný dom súp. č. XXXX postavený na parc.č. 914 v podiele 1/1-ina. Podľa odborného stanoviska znalca Ing. Petra Lešku, pre odbor stavebníctvo, odvetvie odhad nehnuteľností č. 12/2019 zo dňa 11.2.2019 všeobecná hodnota stavieb a pozemkov je 28 000,- Eur, ďalej nadobudli hnutelné veci: bielu koženú sedačku zakúpenú v roku 2017 v cene 350,- Eur (zostatková cena je 300,- Eur), manželskú posteľ zakúpenú v roku 2012 v cene 380,- Eur (zostatková cena je 190,- Eur), voľne stojace krbové kachle zakúpené v roku 2017 v cene 350,- Eur (zostatková cena je 300,- Eur), automatickú pračku Indesit, zakúpenú v roku 2014 v cene 290,- Eur (zostatková cena je 140,- Eur), spolu v hodnote 930,- Eur. Ku dňu zániku BSM predstavoval zostatok úveru číslo 008614311220716 poskytnutý X., a.s. V. dňa 27.7.2016 v sume 21.920,20 Eur, zostatok úveru číslo 109717211081216 poskytnutý X., a.s. V. dňa 8.12.2016 v sume 5.589,18 Eur. Od zániku BSM od novembra 2017 žalobkyňa uhradila na splátkach úveru č. 008614311220716 spolu sumu za 31 mesiacov 11.377,31 Eur, nakoľko splácala poisťné na úver aj samotné splátky. Žalovaný od novembra 2017 do júna 2018 uhradil na splátkach úveru č. 109717211081216 spolu sumu 657,51 Eur a žalobkyňa od júna 2018 do júna 2020 uhradila na tomto istom úvere sumu 2.254,32 Eur, celkovo tak žalobkyňa na oboch úveroch uhradila spolu splátky v sume 13.631,63 Eur.

4. Okresný súd právne uzavrel, že vykonal vyporiadanie BSM strán pri rešpektovaní zásad § 150 Občianskeho zákonníka, vychádzal z toho, že podiely oboch bývalých manželov sú rovnaké. I keď žalovaný so závermi znalca v zmysle odborného stanoviska, ktoré predložila žalobkyňa nesúhlasil, a hoci navrhol doplniť dokazovanie súkromným znaleckým posudkom, tento nepredložil. Dokazovaním bolo zistené, že celková hodnota vecí patriacich do BSM predstavuje sumu 56.439,38 Eur (RD prikázaný do výlučného vlastníctva žalobkyne v hodnote 28.000,- Eur, hnutelné veci prikázané do výlučného vlastníctva žalobkyne v hodnote 930,- Eur, aktíva a pasíva - zostatok úveru číslo 008614311220716 poskytnutý X., a.s. V. dňa 27.7.2016 v sume 21.920,20 Eur a zostatok úveru číslo 109717211081216 poskytnutý X., a.s. V. dňa 8.12.2016 v sume 5.589,18 Eur). Čistá hodnota majetku patriaceho do BSM predstavuje sumu 56.439,38 Eur. Vnos žalobkyne na splátkach úveru predstavuje sumu 13.631,63 Eur a vnos žalovaného na splátkach úveru predstavuje sumu 657,51 Eur. Od celkovej hodnoty majetku patriaceho do BSM okresný súd odpočítal vnosi strán. Celková vyporiadavaná hodnota majetku patriaceho do BSM tak predstavuje sumu 42.150,24 Eur (56.439,38 Eur - 13.631,63 Eur - 657,51 Eur). Táto hodnota je určujúca pre základné vyčíslenie výšky podielu pre každú zo strán, pri rovnosti podielov každá strana musí obdržať polovicu uvedenej sumy, tj. 21.075,12 Eur (42.150,24 Eur : 2). K podielu žalobkyne prirátal výšku ňou uskutočneného vnosu v sume 13.631,63 Eur a k podielu žalovaného prirátal výšku ním uskutočneného vnosu v sume 657,51 Eur. Konečná výška podielu žalobkyne tak predstavuje sumu 34.706,75 Eur (21.075,12 Eur + 13.631,63 Eur) a konečná výška podielu žalovaného predstavuje sumu 21.732,63 Eur (21.075,12 € + 657,51 Eur). Súhrn oboch uvedených súm musí dať vo svojom súčte celkovú hodnotu aktív a pasív spoločného majetku, tj. v danom prípade sumu 56.439,38 Eur (34.706,75 Eur + 21.732,63 Eur). Žalobkyňa pri vyporiadaní BSM získava majetok v hodnote 28.930,- Eur (RD v hodnote 28.000 Eur + hnutelné veci v hodnote 930,- Eur), teda menej o sumu 5.776,75 Eur, ako je konečná výška jej podielu (34.706,75 Eur - 28.930,- Eur). Žalovaný pri vyporiadaní BSM síce hmotný majetok nepreberie, ale musí sa podieľať aj na pasívach BSM, a preto získava viac ako je výška jeho konečného podielu o sumu 5.776,75 Eur (27.509,38 Eur - 21.732,63 Eur). Ak teda vyrovnací podiel žalobkyne predstavuje sumu 34.706,75 Eur a získava majetok v hodnote 28.930 Eur, musí jej v rámci vyporiadania spoločného majetku žalovaný zaplatiť sumu 5.776,75 Eur, aby podiely oboch strán na spoločnom majetku boli rovnaké.

5. Súdny poplatok z predmetu konania, ktorým predmetom je hodnota vyporiadavanej masy BSM v sume 56.439,38 Eur (aktíva- 28.930 Eur + pasíva- 27.209,38 Eur), predstavujúci 3 % je 1.693,18 Eur, a preto každá zo strán je povinná zaplatiť polovicu tohto súdneho poplatku vo výške 846,59 Eur na účet súdu. O trovách konania strán okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, pretože každá zo strán mala v konaní úspech len čiastočný.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Argumentoval tým, že okresný súd neprihliadol na jeho pôžičky brané počas manželstva. Taktiež nesúhlasí s hodnotou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd poskytol žalovanému lehotu na doručenie ocenenia nehnuteľností, čo však odignoroval, žiadny posudok alebo odborné stanovisko nedoručil. Nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktorými by preukázal niektoré zo svojich tvrdení, ktoré uvádza v odvolaní. Nevyvinul žiadnu aktivitu v spore. Naopak žalobkyňa preukázala spoločné záväzky, ich výšku, úhrady splátok po rozvoze. Ako aj hodnotu aktív nadobudnutých počas manželstva. Odborným stanoviskom, ktoré vypracoval znalec z odboru stavebníctva, mal okresný súd preukázanú hodnotu nehnuteľnosti.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, po zistení, že odvolanie strany bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom I. výrokom prikázal z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu do výlučného vlastníctva žalobkyne -nehnuteľnosť zapísaná v LV č. XXXX pre obec X. - F., katastrálne územie X., okres Senica, parcely reg. „C“, parc.č. 914 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 69 m² a rodinný dom súp.č. XXXX postavený na parc.č. 914 v hodnote 28.000,- Eur, huteľné veci, a to biela kožená sedačka, manželská posteľ, voľne stojace krbové kachle a automatická pračka Indesit v celkovej hodnote 930,- Eur, II. výrokom prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne prikazuje neuhradené záväzky - spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 008614311220716 poskytnutý X. a.s. V. zo dňa 27.07.2016 so zostatkom ku dňu zániku BSM v sume 21.920,20 Eur, -spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 109717211081216 poskytnutý X. a. s. V. zo dňa 08.12.2016 so zostatkom ku dňu zániku BSM v sume 5.589,18 Eur, III. výrokom na úplné vyporiadanie BSM v prospech žalobkyne započítal sumu 13.631,63 Eur, ktorú žalobkyňa uhradila z vlastných prostriedkov po rozvoze na splácanie úverov, IV. výrokom na úplné vyporiadanie BSM v prospech žalovaného započítal suma 657,51 Eur, ktorú žalovaný uhradil z vlastných prostriedkov po rozvoze na splácanie úveru, V. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi na vyrovnanie 5.776,75 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, VI. výrokom uložil žalobkyňi a žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z predmetu konania každý v sume 846,59 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Senica, VII. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku a pretože v podstatnom zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi (žalovanému). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

13. Podľa § 149 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Ak do 3 rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do 3 rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník užíva. U ostatných hnutelných vecí a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. S prehĺbením dispozitívneho charakteru noriem upravujúcich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov platí, že manželia nemusia pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zvoliť jediný spôsob, ale môžu kumulovať rôzne spôsoby. Ohľadne časti majetku uzavru dohodu, časť učinia predmetom konania o vyporiadani BSM a zvyšok bude vyporiadany na základe zákonnej domnienky. Nemožno im vnucovať určitý spôsob vyporiadania, preto ak podajú návrh na vyporiadanie len časti spoločného majetku, je súd týmto rozsahom viazaný (nie je viazaný navrhnutým spôsobom vyporiadania). Súd tak môže do vyporiadania zahrnúť len ten majetok, ktorý strany výslovne učinili predmetom vyporiadania. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o vyporiadanie BSM môže súd vyporiadať len ten majetok, ktorý strany navrhli k vyporiadaniu do 3 rokov od jeho zániku.

14. Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka. Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t. j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka jednotlivých hodnôt bývalých manželov. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je všetko, čo do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrilo a čo zároveň existovalo ku dňu jeho zániku. Vyporiadavanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, čo znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva strán a ich spoločného hospodárenia.

15. Občiansky zákonník nemá výslovne ustanovenie o tom, ako majú byť vyporiadané pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom a vznikli za jeho trvania. Tieto pohľadávky a dlhy totiž v ustanovení § 143 Občianskeho zákonníka nie sú vyslovene upravené. Pri týchto osobitne neupravených vzťahoch je potrebné vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy svojím obsahom najbližšie a primerane použiť ustanovenie § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka a vykonať tiež vyporiadanie pohľadávok a dlhov manželov, pokiaľ vznikli za trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva a v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom. Vyporiadanie týchto práv a povinností sa však týka vzťahu medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (Zhodnotenie NS ČSSR, sp. zn. Cpj 86/71, R42/1972).

16. Sporové konanie (akým je aj v posudzovanej veci) je ovládané prejednávou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Právna úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov spočíva na stranách a ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zákon ukladá stranám tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; ktoré skutočnosti sú potrebné, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá sporný právny vzťah strán upravuje. Táto právna norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) ako aj to, kto je nositeľom dôkazného bremena.

17. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

18. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

19. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

20. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

21. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

22. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

23. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

24. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

25. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu

prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

26. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

27. Sporové konanie (akým je aj v posudzovanej veci) je ovládané prejednacou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Právna úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov spočíva na stranách a ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zákon ukladá stranám tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; ktoré skutočnosti sú potrebné, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určený hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá sporný právny vzťah strán upravuje. Táto právna norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) ako aj to, kto je nositeľom dôkazného bremena.

28. Na uvedenom základe sa preto odvolací súd stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal pri vyporiadaní ohľadom nehnuteľnosti (patriacej do BSM) zapísanej v LV č. XXXX pre obec X. - F., katastrálne územie X., okres Senica, parcely reg. „C“, parc. č. 914 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 69 m² a rodinný dom súp. č. XXXX postavený na parc. č. 914 z hodnoty 28.000,- Eur vychádzajúc z odborného stanoviska znalca (z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností) Ing. Petra Pešku č. 12/2019 zo dňa 11.2.2019 (predložený žalobkyňou na čl. 9). Odvolací súd poukazuje na to, že na pojednávaní dňa 17.12.2019 (zápisnica o pojednávaní na čl. 62) žalovaný (iba) uviedol, že nesúhlasí s hodnotou nehnuteľnosti určenou Ing. Petrom Leškom, keď má za to, že hodnota je vyššia, pričom mu bola uložená lehota 2 mesiacov na predloženie súkromného znaleckého posudku, a následne okresný súd výzvou zo dňa 11.2.2020 vyzval žalovaného na predloženie súkromného znaleckého posudku, na ktorú však žalovaný nereagoval a na pojednávaní dňa 25.6.2020 uviedol, že znalecký posudok nemá. V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že bolo povinnosťou žalovaného nielen prezentovať skutkové tvrdenie (nesúhlas s hodnotou 28.000,- Eur), že nehnuteľnosť patriaca do BSM má (inú) vyššiu hodnotu ako 28.000,- Eur, ale uvedené súčasne prostredníctvom ním navrhnutého dôkazného prostriedku preukázať, že predmetná nehnuteľnosť má vyššiu hodnotu. A túto dôkaznú povinnosť mal splniť do okamihu, kedy okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené (§ 154 CSP) a to na pojednávaní dňa 25.6.2020 (zápisnica o pojednávaní na čl. 95).

29. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie neprihliadol na jeho pôžičky brané počas manželstva, odvolací súd konštatuje, že v prvom rade bolo povinnosťou žalovaného skutkovo bližšie označiť o aké pôžičky sa jedná a zároveň predložiť relevantné dôkazy na preukázanie jednak ich existencie, zostatku ku dňu zániku BSM ako aj skutočnosti, že tieto pôžičky patria do BSM a to aj napriek tomu, že ich mal uzavrieť ako dlžník žalovaný (podľa jeho tvrdenia). A to s ohľadom aj na to, že do vyporiadania možno zahrnúť len tie dlhy, ktoré strany výslovne učinili predmetom vyporiadania. Pričom aj túto dôkaznú

povinnosť mal žalovaný splniť do okamihu, kedy okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené (§ 154 CSP) a to na pojednávaní dňa 25.6.2020 (zápisnica o pojednávaní na č.l. 95).

30. S ohľadom na uvedené v odsekoch 28 a 29 odvolací súd konštatuje, že žalovaný svoje tvrdenia, že predmetná nehnuteľnosť má vyššiu hodnotu ako 28.000,- Eur ako aj zaradenie do masy BSM aj pôžičky (žalovaného) neunesol dôkazné bremeno, preto okresný súd postupoval správne ak pri vyporiadaní vychádzal z hodnoty nehnuteľnosti 28.000,- Eur a zároveň vyporiadal v rámci BSM (iba) pasíva (dlhy) označené v II. výroku napadnutého rozsudku (spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 008614311220716 poskytnutý X. a.s. zo dňa 27.7.2016, spotrebiteľský úver Flexi pôžička č. 109717211081216 poskytnutý X. a.s. zo dňa 8.12.2016).

31. Keďže žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, teda že hodnota nehnuteľnosti je (iná) vyššia ako 28.000,- Eur a že do masy BSM patria aj iné dlhy ako vyporiadané súdom prvej inštancie (II. výrok napadnutého rozsudku). Vzhľadom na to, že odvolací súd nepovažoval ním uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (vo výrokoch I., II., III., IV., V.) ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil (vrátane závislých výrokoch VI. a VII. nenapadnutých výslovnou žiadnou námietkou).

32. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom nezistil skutočnosti odôvodňujúce postup podľa § 257 CSP. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

34. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).